

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Szkoły Podstawowej im. Księstwa Gniewowskiego w Murzynie

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022.
- „Wytoczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut Szkoły Podstawowej im. Księstwa Gniewowskiego w Murzynie.

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

I. Wstęp

Treści programu wychowawczo – profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z dnia 14 lutego 2017 r.

Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego.

Niniejszy program obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela, wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania, tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej oraz duchowej.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły uwzględnia wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy budować i umacniać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy. Istotnym celem jest również kształtowanie komunikatywności, kreatywności i empatii, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczenia odpowiedzialności poprzez kształtowanie w środowisku szkolnym norm i reguł sprzyjających zdrowemu życiu. Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19.

II. Sylwetka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechowa będzie posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent I etapu edukacyjnego bardzo dobrze funkcjonuje w swoim najbliższym otoczeniu (w domu i szkole).

Potrafi:

- znaleźć swoje miejsce w grupie i działać w niej
- odróżniać dobro od zła i odpowiednio na nie reagować
- słuchać innych i dostrzegać ich potrzeby

- właściwie komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi
- przestrzegać ogólnie przyjętych norm społecznych
- przyjąć odpowiedzialność za swoje zachowanie
- być odważnym i honorowym (ma odwagę przyznać się do winy)
- planować swoją pracę, aby zrealizować zadanie i pokonywać trudności
- pogodzić się z własną porażką i wyciągnąć z niej wnioski
- dbać o bezpieczeństwo swoje i innych (nie stosuje przemocy)
- pracować nad mocnymi i słabymi stronami swojego charakteru
- szanować swoją i cudzą własność
- okazać szacunek dorosłym i rówieśnikom
- rozpoznać symbole narodowe i szkolne oraz tradycje i obyczaje
- zachowywać się właściwie podczas uroczystości patriotycznych i świątecznych
- aktywnie uczestniczyć w życiu szkoły, klasy
- rozwijać swoje zainteresowania – stara się być twórczym w myśleniu i działaniu
- zorganizować sobie pracę domową i starannie przygotowywać się do lekcji
- pracować na miarę swoich możliwości
- zaplanować czas wolny (uprawia sport, uczestniczy w kółkach zainteresowań)
- dbać o swoje zdrowie, właściwie się odżywiać
- przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19)
- troszczyć się o środowisko naturalne
- być samodzielnym w zakresie czynności higieny osobistej

Absolwent II etapu edukacyjnego:

- zna historię swojego patrona
- jest świadomy swojej tożsamości narodowej
- identyfikuje się ze społecznością szkolną, bierze udział w szkolnych przedsięwzięciach
- wykazuje inicjatywę społeczną, bierze udział w akcjach charytatywnych, organizuje szkolne i klasowe imprezy
- zna i szanuje symbole narodowe i szkolne tradycje oraz zwyczaje

- jest uczciwy, prawdomówny, potrafi przyznać się do błędu
- jest tolerancyjny
- potrafi efektywnie wykorzystać ofertę edukacyjną szkoły
- jest przyjazny dla otoczenia, kulturalny, odważny i honorowy, stosuje zasady fair play
- potrafi pracować w grupie, przyjmuje różne role i zadania, kulturalnie wyraża swoje poglądy i przyjmuje krytykę innych
- umie wyciągać wnioski ze swoich błędów i porażek
- systematycznie pracuje w domu i szkole
- jest ciekawy świata, otwarty na różne dziedziny wiedzy
- jest aktywny w zdobywaniu wiedzy, potrafi korzystać z różnych źródeł
- zna i stosuje procedury zdawania sprawdzianów
- dokonuje oceny zachowania i samooceny
- potrafi zaprezentować swoją wiedzę i umiejętności oraz własne zainteresowania
- rozumie potrzebę aktywności ruchowej, chętnie bierze udział w zawodach sportowych reprezentując swoją szkołę na zewnątrz
- absolwent szkoły podstawowej potrafi: uczyć się, myśleć, działać, poszukiwać, komunikować się i współpracować.

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz

dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19),

4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,

2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,

3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,

4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,

5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,

7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,

8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,

9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,

10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych

11) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej

negatywnych skutków (patrz: *Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*).

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych

substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,

4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,

2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,

3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,

4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,

5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,

6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,

- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

IV. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych,

organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,

- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Wychowawcy:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganiania,

- prowadzą konsultacje dla rodziców
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły
- tworzą warunki wspomagające rozwój uczniów, przygotowują do życia w rodzinie i społeczeństwie
- poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków
- uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości
- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowują wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania
- uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- nadzorują pomoc psychologiczno – pedagogiczną w swojej klasie

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,

- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznanie potrzeb, świadczą pomoc psychologiczno – pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole i poza jej terenem (np. na wycieczkach),
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
 - uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,

- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

5. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

6. Uczniowie

- Wszyscy uczniowie naszej szkoły poddani są oddziaływaniom tego programu.

VII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

SF ER A	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
---------------	---------	------------------	----------------------	--------

INTELEKTUALNA	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy	nauczyciele, wychowawcy	Wrzesień/ październik
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na terenie szkoły	nauczyciele wychowawcy	zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	Zajęcia z orientacji zawodowej – kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji	wychowawcy, pedagog szkolny	zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach
	Rozpoznawanie u uczniów trudności edukacyjnych, emocjonalnych i psychologicznych	Organizowanie w szkole zajęć z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, logopeda	zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach

	; udzielanie im wsparcia i pomocy			
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i jej wyników	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, szkolne konkursy z nagrodami na najwyższą średnią i najlepszą frekwencję	przewodniczący zespołów wychowawczych	zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym w zespołach wychowawczych dla poszczególnych klas
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, pogadanki z wychowawcą, pedagogiem na temat praktycznych sposobów zarządzania czasem	pedagog szkolny, wychowawcy	zgodnie z harmonogramem zajęć; w ciągu całego roku szkolnego
M OR AL N A	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	Działalność charytatywna, wolontariat szkolny Powołanie Rady Wolontariatu Opracowanie Programu Szkolnego Wolontariatu	opiekun wolontariatu	Na bieżąco i zgodnie z planem pracy Szkolnego Klubu Wolontariatu
	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu Realizacja zajęć edukacyjnych –	Nauczyciele, wychowawcy	zgodnie z kalendarzem uroczystości i personalną odpowiedzialnością za konkretne działanie

	autorytetów i wzorców moralnych	kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji.		
	Budowanie systemu wartości – integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny (rodzina jako wartość)	Przy współpracy z rodzicami - pomoc uczniom przeżywającym kryzys, dbanie o zdrowie psychiczne uczniów i ich bezpieczeństwo zwłaszcza w sytuacji spowodowanej izolacją w czasie pandemii	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice	Na bieżąco w ciągu całego roku szkolnego
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	Wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze	wskazanie osób odpowiedzialnych za wskazaną formę	terminy konkretnych wycieczek planowanych przez wychowawców i nauczycieli
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	pedagog szkolny, wychowawcy klas	zgodnie z harmonogramem zajęć

	Kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu	Zapoznanie z podstawowymi sposobami dbałości o zdrowie własnych i innych, kreowanie środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności, rozwijanie nawyku uprawiania sportu	nauczyciele biologii, wychowania fizycznego, wychowawcy klas	zgodnie z harmonogramem zajęć
SP OŁ EC ZN A	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły	Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, opracowanie kontraktów klasowych Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	wychowawcy	Na pierwszych lekcjach z wychowawca i pierwszym spotkaniu z rodzicami
	Uczenie działania zespołowego Uczenie zasad samorządności i demokracji	Pogadanki na temat komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca	pedagog szkolny, wychowawcy, wszyscy nauczyciela opiekun samorządu	w ciągu całego roku szkolnego Zgodnie z programem zajęć

	<p>Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej</p>	<p>kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego</p> <p>Kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła, nauka dobrych manier, uświadamianie uczniom znaczenia dobra i prawdy jako podstawowych wartości, kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia, utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd, nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia, umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego.</p>	<p>nauczyciele, wychowawcy, pedagog</p>	
	<p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności i za zdrowie swoje i innych ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji spowodowanej pandemią COVID-19</p>	<p>Pogadanki na temat bezpieczeństwa, wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią, ze szczególnym uwzględnieniem wytycznych GIS w związku z pandemią</p>	<p>Dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele, pracownicy obsługi</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
	<p>Kształtowanie</p>	<p>Udział w akcji</p>	<p>Wychowawcy,</p>	<p>Zgodnie z</p>

	postawy szacunku wobec środowiska naturalnego – edukacja ekologiczna	sprzątanie Świata, Dzień Ziemi	nauczyciele	harmonogramem
E M O C J O N A L N A	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	pedagog szkolny, wychowawcy	zgodnie z harmonogramem zajęć
	Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro, kształtowanie właściwych postaw	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce		
	Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	Pedagog, wychowawcy	zgodnie z harmonogramem zajęć poszczególnych klas

	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	Lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmu o agresji i jej unikaniu	pedagog szkolny wychowawcy	Zgodnie z harmonogramem zajęć poszczególnych klas
OCHRONA ZDROWIA Psychicznego	Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą	Lekcje wychowawcze z udziałem pedagoga	wychowawcy klas	Zgodnie z harmonogramem zajęć poszczególnych klas
	Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej w związku z pandemią COVID19 i izolacją	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń	wychowawca, psycholog szkolny	Zgodnie z potrzebami
	Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty (reintegracja)	Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty	wychowawcy	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów

VIII. ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,

Ewaluacji programu dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z przeprowadzonej ewaluacji zapoznana zostanie rada pedagogiczna na zebraniu kończącym rok szkolny.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły w Murzynie w dniu 30.09.2021r.